

293

QVÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS EXAGITANDA DISPUTATIONIBVS IN

SCHOLIS MEDICORVM DIE MARTIS XVIII MAII D. CLAVDIO

BOYVIN DOCTORE MEDICO, MODERATORE PRVDENTISSIMO.

An renum & vesicæ affectus per deiectiones expurgantur?

Renum & vesicæ non minor est necessitas quàm intestinorum, nec pauciores morbi ab his quàm illis. Purgantur per vesicam & eos afficit omne morbi genus, interperies, soboles plurimum, calidioris hepatis, obstructio, phlegmone, abscessus, vulcus. Qui hepate sunt calidiores, quoniam iidem & renibus, idcirco diabeti procliuiores sunt: aut si multa pituita, viscida in renibus subsideat, obnoxij arenulis fiunt, tandem calculo, morbis ferè hereditarijs, Nephritis est renum inflammatio, cui hamorrhoides salutare: vlcus autem senibus insanabile, eoque magis si cum pure sanguis exeat, aut pus fetidum meiatur. Quod cum ab abscessu gibba iocinoris, cordis vel thoracis aut pleuritide suppuratà per vrinas redditur, ut renum aut vesicæ vlcus mittitur, sic natura victoriam, in morbis alioqui insanabilibus demonstrat. Profluua vrinarum crassa, cocta, multa, & sine siti, critica esse solent: ex quibus sanitas, potu liberaliore aut diureticis à medico sollicitari potest: cumque spes est abscessum iri ad articulos, si sedem, aeger liberatur.

Vesica omni morborum generi obnoxia, per vtretram expurgatur, & renum affectibus non raro compatitur. Hinc qui sanguinem aut pus meiunt, iis renes aut vesicæ ulcerata: si cum vrinâ veluti caruncule subsideant, renes: si summum est pingue, & confertum, iis renum dolor & morbus acutus significatur. adeo per vesicam, totius corporis, & interdum partis vacuatio fit. Cum menses aut hamorrhoides subsistunt, aut renes præ imbecillitate, serum à sanguine non fecernunt, vrina meiuntur tinctoria, cum nec attrahunt, nec fecernunt, hinc ascites vel anasarca. Quibus vrina diuisa, iis fortis turbatio in corpore fit: si vrina sedimetum speciem referat farina crassioris, malam: si squamarum more consistat, peius: si tenne & candidam admodum, periculosum: si fursureti, magis. Vrina sana subcrocea est: minus similis, morbosior. tantum certitudinis in vrinis ad prognosin. Condolet & vteri intestinorumque laboribus: unde recto intestino aut vtero inflammato, & renibus purulentis, stranguria accidit; & in virginibus, viduis, grauidis, dum menses deficiunt, totij meatibus obstruatis nec lotium suscipientibus, tangenti dolet.

Intestina non minis morbofa. Eorum vsus est, totius corporis & singularum partium, quæ per sanitatem & morbos colligunt, excrementa recipere & foras mittere, sed nonnunquam secus. Longo enim alui profluui laboranti spontaneus vomitus superueniens morbum soluit; sed lippientem eodem corripit, bonum. In voluulo dum vomuntur feces, lethale, nisi perirrhoea superueniat. Dysenteria si ab atrâ bile incipiat, mortiferum: si cum cibi fastidio diuturnior sit, malum: si cum febre, peius. Sanguinem autem supra ferri, qualiscunque sit, aut veluti carunculas deijci, mortem denuntiat. Laborantibus cerebro, ventriculo, lieni, vtero & simis hepatis, sepe compatiuntur intestina, ut renes, gibbis. hinc febrientibus si sanguinis fluxerit copia, quâcunque ex parte, cum reficiuntur, alui iis humectantur, & melancholiâ detentis hamorrhoides superuenientes, bonû. Ab intemperie ventriculi, hepatis, & intestinorum fiunt celiaca passio, lienteria, diarrhœa, ut nominibus, ita naturâ & causis distincta. Febrientibus biliofa deiectiones superueniente sorditate cessant: hæc, illis, in amentibus varices vel hamorrhoides salubres.

Aliæ multa corporis partes alijs vijs magis diuersis non raro purgantur vel morbum contrahunt. Excreationes in febribus non intermittentibus, si commodè prodeant, siue per aluum, siue per vesicam, bona. Aqua quæ est inter cutem & peritonæum, per ventrem euacuari potest: contentum pus in vomica pulmonis, per vesicam. Pituita inter ventriculum & septum transversum reposita, & dolorem afferente, nec habente viam ad alterum ventrem, per venas in vesicam versâ, sanat. Pleuriticorum & peripneumoniâ decumbentium mors propinqua est, si alui profluuiû aduenierit: leucophlegmatia autem, salus. Bilis flaua per insolitos meatus foras erumpit, in cholera. Pharmaca interdum adeo pollent, ut vnicâ sorbitione pallidus color morbi regij fugari possit: venena calida, toto genere frigida, solâ qualitate deleteria, totam corporis substantiam permeando interficiunt: quæ tamè asphagus vorare & vomere potest innoxie. At natura plus potest. Venula tempore æstiuo exsiccata, acres & biliosas, quæ tenues fiunt, humiditates ad se trahunt, & sit x̄x̄x̄x̄ & venæ ipsæ atque arteriæ ex ipso ventriculo & intestinis cibum sugere possunt, & nutriri à similato, antequam ad hepar peruenierit.

Sed morborum omnium cause ut diuersa, ita & remedia. Augentur vrina supra modum, colligatione, cruditate, calefacto capite, destillatione, potu immodico, cibo humidior, otio, pororum obductione, vel haustu alieni aeris. Supprimuntur nonnunquam & vesicam adeo intendunt, ut nequeat eas expellere, vel ob imbecillitatem facultatis excreticis, vel ob grauem somnium, vel negotia retentâ colluue ultra quàm par est. Ad medicum, contraria indicantur, illic fames & sitis, hic medicamenta extenuantia, venæ sectio, clysteres, diuretica: quæ ut calida omnia, sic hydragoga. Sunt & vsui odorata, & vinum præsertim album tenne, potu liberaliore sumptum. Quod si vesica vel exulcerata, vel quouis morbo præpedita exonerare se noxio humore nequeat, succurrit aliquando natura medicatrix, vel per se sola, vel x̄x̄x̄x̄ adiuua: cuius virtute transmittitur vrina aut quouis humor noxijs & expellitur per vias, quibus commodè fieri id potest, potest autem per deiectiones, sicque dum fluente alio minus meitur, sensim vesica liberatur. Nec est magis difficile vesicam purgari per intestina diarrhœa, quàm hæc per illam x̄x̄x̄x̄ ut in voluulo & aliis corundem doloribus, aut pituitam illam inter ventriculum & diaphragma ad vesicam verti.

Ergo renum & vesicæ affectus per deiectiones expurgantur.

ASSEREBAT IOANNES LE MERCIER CASTROTHERICVS ANNO SALVTIS. 1599.

